

2023
Harita65+
Projesi
İhtiyaç
Analizi
Raporu

Harita65+

Bu yayın, Sivil Toplum için Destek Vakfı koordinasyonunda AgeSA Hayat ve Emeklilik işbirliğiyle hayata geçirilen Her Yaşta Fonu desteğiyle hazırlanmıştır. İçeriğinden yalnızca Bir İZ Derneği sorumlu olup, herhangi bir şekilde destekçi kurumların görüşlerini yansıtmamaktadır.

Proje Koordinatörü

Esmâ Hande Gülhan

Proje Danışmanları

Dr. Öğr. Üyesi Hacer NALBANT

Sendi BAĞBAN BAŞARAN

Özlem Melek MUMCUOĞLU

H.Gökhan FİDAN

Raporu Hazırlayan

Esmâ Hande Gülhan

Editör

Dr. Öğr. Üyesi Hacer Nalbant

İÇİNDEKİLER

Birey ve Toplum Ruh Sağlığında İZ Derneği (Bir İZ)	1
Bir İZ Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Mesajı	2
Sivil Toplum için Destek Vakfı (STDV)	3
AgeSA Hayat ve Emeklilik (AgeSA)	4
Her Yaşta Fonu	5
Harita65+ Projesi	6
İhtiyaç Analizi Raporu	23
Ekler	47

Birey ve Toplum Ruh Sağlığında İZ Derneği (Bir İZ)

Birey ve Toplum Ruh Sağlığında İZ Derneği (Bir İZ), toplumsal barışa hizmet edecek önleyici ruh sağlığı hizmetlerinin okullardan cezaevlerine, özel sektör kurumlarından sivil toplum örgütlerine toplumun her kesimi tarafından erişilebilir olması hayali ve umuduyla 2013 yılında kuruldu. Kuruluşundan bu yana, kadın, çocuk, mülteciler ve yaşlı bireyler başta olmak üzere bireyi ve toplumu güçlendirmeyi merkeze alan projeler geliştiriyor, eğitsel kutu oyunları, materyaller ve programlar üretiyor. Geliştirdiği ürünleri daha fazla faydalanıcıya ulaştırabilmek ve böylece çarpan etkisi yaratabilmek amacıyla, özellikle sosyal dezavantajlı gruplarla çalışan öğretmen, sağlık personeli ve sivil toplum üyeleri gibi kilit paydaşlara yönelik eğitimler ve kapasite güçlendirme faaliyetleri yürütüyor. Kamu, sivil alan ve özel sektör işbirlikleriyle gerçekleştirdiği kapsayıcı ve disiplinler arası projelerle toplumun ruh sağlığına duyarlı yaklaşımların geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için çalışıyor.

Bir İZ Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Mesajı

Bir günlüğüne hepimiz 65 yaş üstü olsak, ertesini gün hayat nasıl olurdu acaba? Bu soruyu İZ Bırakıyoruz Projesini yaptığımızdan beri sorarım kendime. Çocukluk, gençlik, yetişkinlik derken hızla geçen yıllar, hayaller, hayal kırıklıkları, dostlar akrabalar, işler güçler, üzüntüler mutluluklar derken bir koca bavul anı. Önce bu anıları paylaşmakla başladık İZ Bırakıyoruz projesi ile. Sonra acaba 65 yaş üstü bireylerin yaşadıkları sorunlar, aldıkları/alamadıkları hizmetler, iyilik hallerine katkıda bulunulabilecek şeyler neler olabilir diye kafa yorduk. Ve Harita + 65 Projesi çıktı ekibimizden. İşte bir günlüğüne hepimiz +65 yaş olsaydık ertesini gün onlar için daha yaşanılır, daha keyifli, daha duyarlı bir dünya olurdu sanırım. Bu proje ile elbette dünyayı değiştirmiyoruz. Böyle bir iddiamız da yok. Ama bir ufak farkındalık yaratmak amacımız. Biraz kamuoyu ile hatırlatmak hepimizin bir gün o yaşlara geleceğimizi. Saygı ve duyarlılığın daha fazla olacağı bir dünya için ufak bir katkı diyelim... Projeyi yarım alıp, en zor zamanlarda süper katkılar sağlayıp tamamlayan Proje Koordinatörümüz Esmaya, hem akademik hem danışmanlık katkısını esirgemeyen derneğimizin akademisyeni Hacer'e ve her zaman BirİZ'li, derneğimizin İsviçre çakısı Gökhan'a özel teşekkürlerimizle.

Özlem Melek MUMCUOğLU

Sivil Toplum için Destek Vakfı (STDV)

Sivil Toplum için Destek Vakfı, Türkiye’de bağışçılık kültürünün gelişmesine katkı sağlamak için bağışçıların öncelikleriyle sivil toplumun ihtiyaçlarını buluşturmak amacıyla 2015 yılında kuruldu. Vakıf, Türkiye’nin sosyal sorunlarının çözümü için bağışçılığın geliştirilmesi gerektiğine inanıyor, sivil toplumun yenilikçi ve sürdürülebilir çözümler üretmesine katkı sağlamak amacıyla farklı tematik alanlarda hibe programları ve kapasite güçlendirme çalışmaları yürütüyor. Programlar ve çalışmalar hakkında detaylı bilgiler siviltoplumdestek.org internet sitesinde yer almaktadır.

AgeSA Hayat ve Emeklilik (AgeSA)

AgeSA Hayat ve Emeklilik, Sabancı Holding ve iki yüz yıla yaklaşan geçmişe sahip uluslararası sigorta grubu Ageas’ın eşit oranlı ortaklık prensibi doğrultusunda yola devam etmekte olup bireylerin tasarruf, birikim ve yatırım ihtiyaçlarına yönelik olarak bireysel ve grup emeklilik planları kapsamında geniş fon çeşitliliği ve fon danışmanlığı hizmetleri sunmaktadır.

Hayat sigortası ürünleriyle de bireyleri ve ailelerini yaşamın getirebileceği beklenmedik risklere karşı güvence altına almaktadır.

“Mutlu bireyleri olan, güven dolu bir toplum hedefiyle, işimizin özündeki iyiliği sunmak için varız” varlık nedenini benimseyen AgeSA, "bireysel emeklilik", "hayat sigortası" ve "ferdi kaza sigortası" alanlarında yenilikçi ürünler sunmaktadır. www.agesa.com.tr adresinden kurum bilgilerine ve sunulan hizmetlere erişilebilmektedir.

Her Yaşta Fonu

Her Yaşta Fonu, yaşlılık ve yaşlanma alanlarında çalışmalar yapan ya da toplumsal cinsiyet, sağlık, engellilik, eğitim gibi alanlarda biriktirmiş olduğu deneyimi çalıştığı hedef kitle nezdinde yaşlılarla genişletmeyi hedefleyen sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarını desteklemek amacıyla Sivil Toplum için Destek Vakfı koordinasyonunda AgeSA Hayat ve Emeklilik işbirliği ve mali desteğiyle hayata geçirilmiştir.

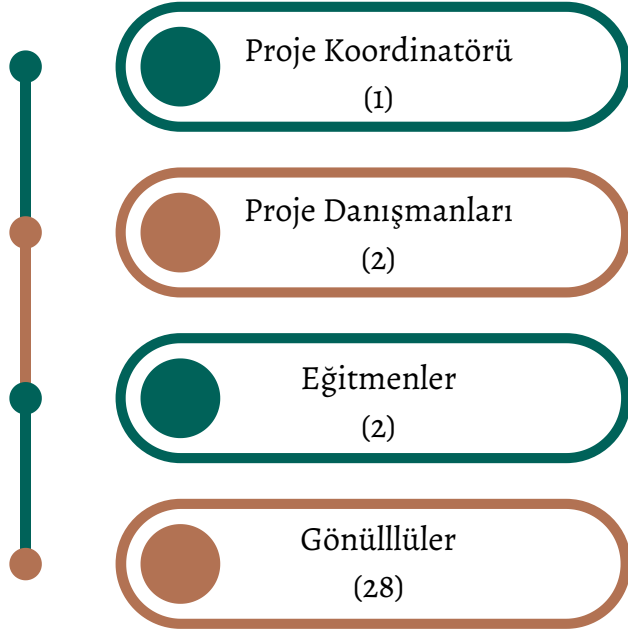
Harita65+ Projesi

Projemizle sosyal-psikososyal destek hizmetlerine erişimi olan 65 yaş üstü bireylerin ve hizmet sağlayıcı sosyal çalışmacıların durumunu/ihtiyaçlarını tespit etmeyi ve savunuculuk çalışmaları yoluyla yaşlı haklarına dikkat çekmeyi, destek hizmetlerinin yaygınlaştırılmasını ve kapsayıcı bir yaklaşım geliştirilmesine katkı sunmayı amaçladık. Özel olarak, yaşlı bireylere yönelik sosyal ve psikososyal hizmetlere dair ihtiyaç analizi ve hizmet haritalandırma çalışması yapılarak yaşlılara yönelik servislerin geliştirilmesine katkı vermeyi hedefledik. Yanı sıra, ülkemizde yaşlı haklarına dikkat çeken bir kısa film hazırlayarak ve hak temelli dijital içerikler geliştirerek 65 yaş üstü bireylerin ihtiyaçlarına dair kamuoyunda farkındalık sağlamayı ve yaşlılığın yanında ilave dezavantajı olan gruplar için kapsayıcı bir yaklaşım geliştirmeyi amaçladık. Projenin rapor dönemi 21 Kasım 2022-31 Ağustos 2023 tarihleri arasındadır.

Harita65+ Projesi Yönetim Şeması

Harita65+

Proje

- ✓ Harita65+ Projesi yaşlı bireylerin yaşam kalitelerini artırmak ve daha etkili destek hizmetleri sunabilmek için öneri geliştirmeyi amaçladığımız bir proje oldu. Bu bağlamda huzurevleri ve bakımevi sakinlerinin gereksinimlerini, sosyal hizmet uzmanlarının bu kurumlardaki görevlerini, kurumların gereksinimlerini ve karşılaşılan zorlukları belirlemek öneri ve strateji geliştirebilmeye olanak sağladı.

Yöntem

- ✓ Kesitsel araştırma olarak planlanan projede nitel araştırma yöntemlerinden bireysel görüşme ve coğrafi tarama kullanıldı. Bireysel görüşmeler yarı yapılandırılmış rehber eşliğinde yüz yüze gerçekleştirildi.
- ✓ Projede kurumların özelliklerini belirlemek için 15 ilde coğrafi tarama yapıldı. Coğrafi tarama için nüfusun yoğun olduğu iller ve coğrafi çeşitlilik gözetildi. Coğrafi haritalama yapıldı. Coğrafi haritalama gönüllülerimiz tarafından yapıldı.
- ✓ Haritalama ve nitel araştırma eşzamanlı olarak başlatılmış olmasına rağmen, deprem ve kurumların özel koşulları görüşmelerde duraksamalara neden oldu.

✓ Görüşmelerde kaynak üçgenlemesine uygun olarak huzurevi ve bakımevi sakinleri, sosyal hizmet uzmanları ve kurum temsilcilerinden oluşan bir örneklem seçildi. Gönüllü olarak katılmayı isteyen katılımcılarla 16 kurumda, 15 yaşlı, 15 sosyal hizmet çalışanı ile derinlemesine görüşmeler gerçekleştirildi.

✓ Görüşmelerin tematik analizi yapılarak, yaşlıların, sosyal hizmet çalışanlarının ve kurum yöneticilerinin görüşleri ve daha etkili hizmet sunumuna katkı sağlayacak önerileri raporlandı.

Bulgular

✓ Salgın hastalık, ekonomik kriz ya da afet durumlarında yaşlı bireylerin, etkinliklerinin kısıtlanması sıklıkla gündeme geldi. Yaşlı imgesinin tek tipleştirilmemesi gerektiğine, fiziksel ve mental kapasitelerine göre değerlendirilmek istediklerini vurguladılar. Ekonomik zorluklar ve sağlık harcamaları da dikkat çektikleri konular arasındaydı.

✓ Sosyal Hizmet uzmanları, alana ilişkin eğitim almak istediklerine ve çalıştıkları dönemde ruh sağlığı desteğine gereksinim duyduklarını bildirdiler.

✓ Kurumlarda idareci ve sosyal hizmet uzmanı olarak çalışan görevliler, yaşlıların ve ailelerin yaşlı hakları konusunda bilgilendirmeye gereksinim olduğuna dikkat çektiler.

✓ Katılımcıların ele alınması gerektiğine inandıkları en öncelikli konu ise hukuki danışmanlık ve yaşlı bireylerin haklarının mültidisipliner bakışla değerlendirilmesiydi. Varolan düzenlemelerin değerlendirilmesi ve gereksinimlere uygun yeni düzenlemelerin yapılması, bilgilendirmenin yapılması, aileler ve yetişkin bireyler tarafından erişilebilmesi yaşlılıkta bakıma ilişkin pek çok önyargıyı değiştirecektir.

Ön Hazırlık Çalışmaları

- Sosyal hizmet uzmanları ve yaşlılarla yapılacak görüşmelerde kullanılmak üzere soru formları Dr. Öğr. Üyesi Hacer Nalbant tarafından hazırlandı.
- Projeye dair logo, infografi ve sosyal medya içerikleri tasarlandı.
- Projenin tanıtımı sosyal medya hesapları üzerinden yapıldı.
- Kurumlarla görüşme sürecinin yakından takibini sağlamak adına gönüllülerin görüşmelerin ardından dolduracakları geri bildirim formları oluşturuldu.

Proje Gönüllüleri

- Google forms üzerinden hazırlanan başvuru formuna gelen 44 başvuru değerlendirildi ve 16 farklı üniversiteden 22 gönüllü (yaş ortalaması 21,7) ile sürece başlandı.
- Süreç içinde 22 gönüllüden ikisi çeşitli gerekçeler ile projeden ayrıldı. Destek ihtiyacıyla 7 yeni gönüllü projeye dahil edildi.

- Gönüllülerin öğrenim gördükleri veya mezun oldukları bölümler:

- Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik
- Psikoloji
- Sosyal Hizmet
- Sosyoloji
- Görsel İletişim

- Gönüllülerin katılım gösterdiği üniversiteler:

- İstanbul Medeniyet Üniversitesi
- Acıbadem Üniversitesi
- Beykent Üniversitesi
- Boğaziçi Üniversitesi
- İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
- İstanbul Bilgi Üniversitesi
- İstanbul Medeniyet Üniversitesi
- İstanbul Medipol Üniversitesi
- İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
- İstanbul Üniversitesi
- İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa
- Maltepe Üniversitesi
- Marmara Üniversitesi
- Sağlık bilimleri Üniversitesi
- Sakarya Üniversitesi
- Üsküdar Üniversitesi

Gönüllüler

- ✓
  - Arya Naz Kılıç Topçu
  - Ayşegül Güney
  - Büşra Tazegün
  - Ceren Aydın
  - Duygu Hamzaoğlu
  - Ece Aksüyek
  - Ecem Arslantaş
  - Enes Güneş
  - Esmahan Banu Yıldız
  - Eylül Değirmencioğlu
  - Fatma Betül Kesici
  - Fatma Sude Yay
  - Gözde Yıldız
  - Hamide Yeşildal
  - Hatice Kübra Çetin
  - İbrahim Ethem Erdoğan
  - Kardelen Toker
  - Melike Akman
  - Melike Nur Koç
  - Melike Seven
  - Nurhan Eşiyok
  - Özge Başaran
  - Sara Balık
  - Sueda Kıyak
  - Şevval Ertekin
  - Yüstra Lena Kanatçı
  - Zeynep Ramazan

Eğitimler

- ✓ 7 Ocak 2023 tarihinde 16 proje gönüllüsünün katılımıyla ilk yüz yüze eğitim gerçekleştirildi. Dört saat süren eğitimde Eğitimci-Psikolog Betül Bozkurt'un yürütücülüğünde tanışma-ısınma etkinlikleri yapıldı ve gönüllülük başlığı ele alındı; Eğitimci A. Gökhan Fidan anlatımıyla Bir İZ faaliyetleri sunuldu; Psk. Dan. Çağla Cempel tarafından Harita65+ Projesi ve gönüllü rolleri tanıtıldı.

Harita65+

Gönüllü Buluşması

SİVİL TOPLUM DİSTEK VAKFI **AGE SA**

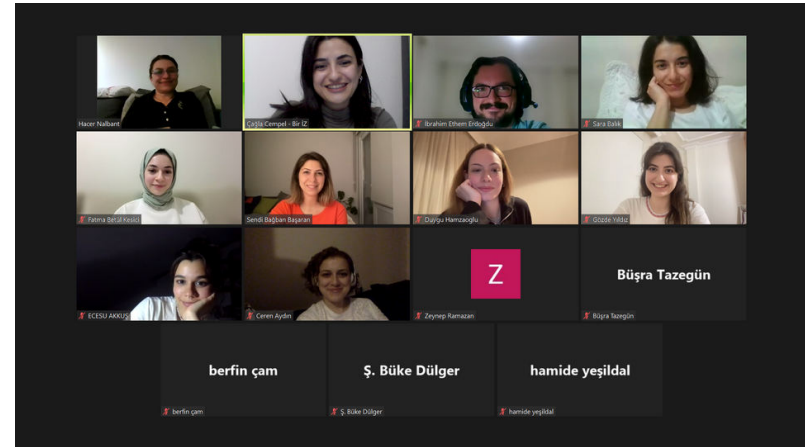
Bu proje, AgeSA Hayat ve Emeklilik tarafından, Sivil Toplum için Destek Vakfı koordinasyonuyla hayata geçirilen Her Yaşta Fonu'nun desteğiyle yürütülmektedir.

biriz

- ✓ 18 Ocak'ta Harita65+ Proje Danışmanı Dr. Öğr. Üyesi Hacer Nalbant tarafından gönüllülere Araştırma Teknikleri Eğitimi verildi. Eğitimde "Çevrim içi araştırma yapmak ve sahada yüz yüze görüşme gerçekleştirmek" konuları işlendi. Zoom platformu üzerinden gerçekleştirilen eğitime 10 kişi katıldı ve 2 saat sürdü. Eğitim sırasında video kaydı alınarak eğitime katılmayan gönüllülere iletildi.
- ✓ 26 Ocak'ta online eğitimin 2. Otumu gerçekleştirilerek Görüşme Teknikleri konusu Proje Danışmanı Dr. Öğr. Üyesi Hacer Nalbant tarafından ele alındı. 17 kişinin katılımıyla 2 saat süren eğitimde Görüşme Teknikleri ve Yaşlılarla Görüşme Gerçekleştirmek konuları üzerine teorik ve uygulamalı eğitim verildi. Yarı yapılandırılmış görüşmelerde kullanılacak sorular gönüllülerle birlikte değerlendirildi.
- ✓ 28 Mart'ta daha önce verilen eğitimlerin hatırlanması ve tazelenmesi için Dr. Öğr. Üyesi Hacer Nalbant yürütücülüğünde 1 saat süren eğitim verildi. Eğitim sonunda yarı yapılandırılmış görüşmeler için hazırlanan görüşme rehberleri incelendi. Eğitime 10 kişi katıldı ve katılmayan gönüllüler için video kaydı alındı.

Süpervizyonlar

- ✓ 28 Şubat'ta Klinik Psikolog Sendi Bağban Başaran tarafından yürütülen ve 1 saat süren 'Nasılız ve nasıl geçiyor sürecimiz?' temalı süpervizyon toplantısı gerçekleştirildi. Buluşmada deprem etkileri, süreçte neler yapıldığı ve bu zaman diliminde nelerin iyi gelebileceği konusunda kişisel paylaşımlar yapıldı.
- ✓ 23 Mayıs'ta Klinik Psikolog Sendi Bağban Başaran, Dr. Öğr. Üyesi Hacer Nalbant ve Psikolojik Danışman Çağla Cempel yürütücülüğünde ikinci süpervizyon toplantısı yapıldı.

Sosyal Medya İçerikleri

- ✓ 24 Şubat tarihinde ilk sosyal medya paylaşımı yapılarak depremden etkilenen yaşlılara yönelik ücretsiz hizmet sağlayan kurumlara ulaşılması ve ulaşılan bilgilerin yaygınlaştırılması amaçlandı.
- ✓ Mart ayında iki sosyal medya paylaşımı hazırlandı ve yayımlandı. Bu iki paylaşımın içeriğini deprem bölgesinde yaşlılara hizmet veren veya yaşlılarla bir arada olan uzmanlarla yapılan görüşmelerden alınan notlar oluşturdu.
- ✓ Depremden sonra karşılaşılabilecek ihtimali yüksek olan travma başlığı ele alınarak Nisan ayında hazırlanan sosyal medya içeriğinin konusu 'Yaşlılık ve Travma' oldu. İlerleyen paylaşımların konuları; 'Yaşlı Hakları', 'Psikososyal Destek ve Yaşlılar', 'Yaşlılıkta Yakın İlişkiler ve Moral' ve 'Sayılarla Yaşlılık' oldu.
- ✓ Üretilen içeriklere Bir İZ Derneği'nin <https://www.facebook.com/birizdernegi>, <https://www.instagram.com/birizdernegi>, <https://twitter.com/BirizDernegi>, <https://www.linkedin.com/company/bir-iz-dernegi/> adreslerinin oluşturduğu sosyal medya hesaplarından erişebilirsiniz.

Sosyal Medya İçeriklerine Örnekler

Haritalandırma Çalışmaları

- ✓ Harita65+ Projesi'nde yaşlı bireyler için sosyal-psikososyal destek hizmeti veren kurum ve kuruluşların haritalandırılması yapılarak yaşlılara yönelik servislerin geliştirilmesine katkı vermek hedeflenmiştir.
- ✓ TÜİK 2022 verilerine göre nüfusun en yoğun olduğu 10 şehir (İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Antalya, Konya, Adana, Şanlıurfa, Gaziantep ve Kocaeli) ve coğrafi çeşitlilik gözetilerek 7 bölgeden 5 il (Diyarbakır, Trabzon, Aydın, Erzurum ve Eskişehir) seçildi.
- ✓ Proje koordinatörünün koordinasyonunda ve sürece dahil olan proje gönüllülerinin taraması ile 15 şehirde 65 yaş üstü bireylere yönelik verilen kamusal hizmetle haritalandırılmış ve dijital ulaşıma sunulmuştur.
- ✓ Hizmetler Haritası; bakanlıkların, yerel yönetimlerin ve vakıfların verdiği sosyal-psikososyal destek hizmetlerini kapsamakta olup her bölgede/yerelde hizmet imkanlarını yaşlı bireylerin erişimine sunmuştur.
- ✓ Hizmet haritasına bu link üzerinden ulaşabilirsiniz:
https://harita65-e82d9.firebaseio.com/?_gl=1*193qhnn*_ga*MTIzNjIoMjcyMy4xNjk3MzA2MTAz*_ga_CW55HF8NVT*MTY5NzM2MzkyNy4zLjEuMTY5NzM2NjIxN19i41OS4wLjA

Kısa Film

- ✓ Yaşlı haklarına ve ihtiyaçlarına dikkat çekecek bir dakikalık bir kısa film hazırlanmıştır. Kısa film projenin önemli bir savunuculuk aracı olmak üzere sosyal medya ve websiteler üzerinde viral etki yapmak üzere yaygınlaştırılmıştır.
- ✓ Profesyonel bir yapım ekibi tarafından hazırlanan kısa film ile kamuoyunda 65 yaş üstü bireylerin gözünden günlük yaşamda deneyimlenen yalnızlık hissine dair farkındalık yaratmak ve bütün yaş gruplarından izleyicilerin yaşlılarla empati kurması amaçlanmıştır.

Proje Web Sitesi ve Savunuculuk Faaliyetleri

- ✓ Proje faaliyetleri, daha önce kurulan www.izbirakiyoruz.com web sitesi ve derneğin sosyal medya hesapları üzerinden hedef gruplarla paylaşılmıştır. Yayınlanan 65+ İhtiyaç Analizi Raporu ve Hizmet Haritası, özellikle projenin öznesi olan yaşlı bireylerin erişimine sunulmuştur. 2021 yılında hayata geçen proje ile yaşlı bireyler tarafından, kayda geçirilen yaşam hikayelerinin okunması için sıklıkla ziyaret edilen web sitesi, hazırlanan içeriklerin de yine aynı gruba ve çevrelerine de ulaşması için bir fırsat olacaktır. Yanı sıra, site üzerinden paylaşılacak yaşlı hakları için hazırlanacak kısa film ve savunuculuk araçları, kamuoyunda farkındalık yaratan bir dijital ortam olacaktır.

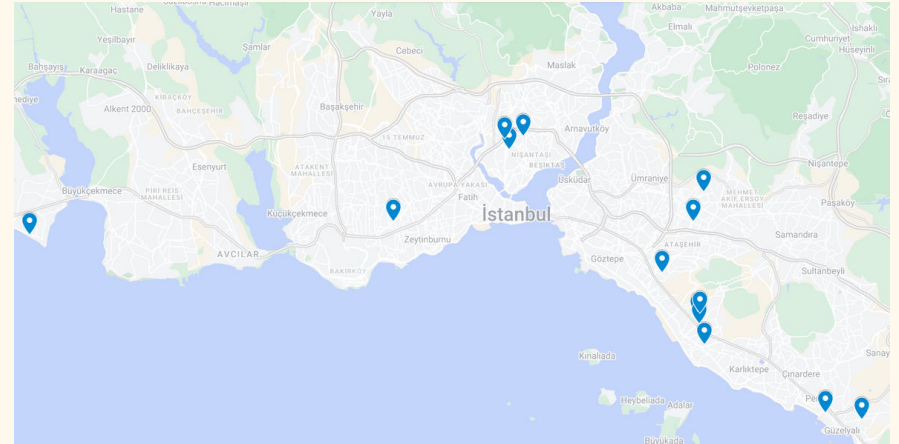
- ✓ Ayrıca projenin çıktılarını savunuculuk çabalarını genişletmek üzere Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği, gazeteciler, basın temsilcileri, Ab-İlan, Sivilalan, Sivil Sayfalar gibi geniş kamuoyuna ulaşan dernek, uzmanlar, çalışanlar, websiteleri ve sosyal medya kanallarıyla paylaşmıştır.

Kurum Ziyaretleri

- ✓ İstanbul'da ilki pilot olmak üzere toplam 16 farklı huzurevi, proje koordinatörü ve gönüllüler tarafından ziyaret edildi.
- ✓ Görüşmelerde katılımcıların onayıyla ses kaydı alındı.
- ✓ Her kurum ziyaretinde bir yaşlı, yaşlıya hizmet veren bir sosyal hizmet uzmanı ve kurum müdürüyle görüşüldü.
- ✓ Görüşme yapılan kurumlar:
  - Kartal Anadolu Huzurevi ve Bakımevi
  - Hayat Boyu Hayat Dolu Derneği - Fransız Fakirhanesi Huzurevi
  - Şişli Belediyesi - Yaşayan Ev
  - Erenköy Nezih Huzurevi
  - Pendik Akbal Yaşlı Bakım Merkezi
  - Papatya Yaşlı Bakım Merkezi
  - Asya Yaşlı Bakımevi
  - Özel Irmak Huzurevi ve Yaşlı Bakım Merkezi

- Büyük Marmara Huzurevi ve Yaşlı Bakım Merkezi
- Anonim kalmak isteyen Türkiye'de eski ve köklü bir huzurevi
- Kadıköy Sağlık ve Eğitim Merkezi Vakfı (KASEV) Huzurevi
- Kadıköy Yaşam Huzur ve Yaşlı Bakım Evi
- Maltepe Huzurevi
- Huzurevleri Kurma ve Yaşatma Derneği İstanbul Huzurevi ve Yaşlı Bakım Merkezi
- T.C Darülaceze Başkanlığı Huzurevi
- Kumsal Yaşlı Bakım Merkezi ve Huzurevi

Ziyaret Edilen Kurumların Haritası

Kapanış Toplantısı

- ✓ Harita65+ Projesi kapanış toplantısı Müze Gazhane'de gerçekleşti. Toplantıda Özlem Melek Mumcuoğlu, Dr. Hacer Nalbant, Prof. Dr. Murat Şentürk, Gerontolog Tuğçe Tıngır ve Gerontolog Ayşe Keskin yaşlılık alanına dair konuşmalar yaptılar. Proje kapsamında hazırlanan 65+ ihtiyaç analizi raporumuzu ve kısa filmimizi kapanış toplantısına katılan proje paydaşları, ilgili kamu çalışanları, sivil toplum temsilcileri ve yaşlılarla çalışan sosyal çalışmacılarla paylaştık. Toplantı proje gönüllülerinin Harita65+ projesinde çalışma deneyimlerine dair duygularını ve izlenimlerini paylaşmalarıyla tamamlandı.

İhtiyaç Analizi: Yaşlılar

Psikososyal Destek

Yaşlılarla yapılan görüşmelerde öne çıkan psikososyal ihtiyaçlardan birincisi huzurevi sakinlerinin kurumların dışında da etkinliklere ve aktivitelere katılma ihtiyacıdır. Kurumun dışına çıkıp gezilere, restoranlara, tiyatlara ve sinemaya gitmeye ihtiyaç duyan yaşlılar kurumların araç ve maddi kaynak eksiklikleri gibi teknik yetersizlikler sebebiyle bu tip psikososyal destek oluşturabilecek aktivitelere mahrum kalmaktadırlar.

Pandemi sürecinde, bakımevlerinde yaşayan yaşlıların sağlık önlemleri nedeniyle izole olması, kurumları ve katılımcıların davranışlarını etkilemiştir. Kurum sakinlerini bu tip aktivitelere götürecek teknik yeterliliğe sahip kurumların bile pandemi döneminin ardından bu tip etkinliklere son verdiği bulunmuştur.

"Mesela tiyatro, geziler gibi aktif şeylere ihtiyacımız var. Sinemaya, kütüphaneye tiyatroya gitmek bizler için güzel olur." (Kadın, 68 yaş, Devlet)

"Eskiden bu kurumda geziler yapıyorlarmış ama şimdi bu bulaşıcı hastalıklardan dolayı yapmıyorlar. Eskiden olduğu gibi sinemaya veya tiyatrolara götürseler ne güzel olurdu. Ya da geziler olabilir. Tabiatı seviyoruz, ormana ya da bahçeye gidilebilir." (Kadın, Vakıf)

"Sosyal aktiviteler daha fazla olmalı pandemiden önce eğlenceye daha fazla önem veriyorlardı. Mesela sinemaya götürüyorlardı, tiyatroya götürüyorlardı. Buraya saz heyeti geliyordu, türkü söyleyenler oluyordu. Bu pandemi dolayısıyla azaldı." (Kadın, 89 yaş, Devlet)

Huzurevi sakinlerinin kaldıkları kurumun sosyal ortamından yararlanabilmeleri için beraber kaldıkları kişilerin sadece yaş açısından değil fiziksel ve bilişsel beceriler açısından denk olmalarının önemli olduğu görülmüştür.

"Bu huzurevinde çeşitli gruptan hastalar var. Mesela felçli olanlar var. Alzheimer olanlar var. Bunların beklentileri farklı, benim beklentim farklı mesela. Ben KOAH hastasıyım. Aklım başımda, elim ayağım tutuyor. Yani, herkesin beklentisi farklı. Keşke benim gibi akli başında olan yaşlılarla ciddi hastalıkları olan yaşlılar farklı kurumlarda olsaydı" (Erkek, 63 yaş, Özel)

Yaşlıların hayat boyu edindikleri becerileri ve bilgileri kendi fiziksel kapasiteleri ölçüsünde kullanma ve topluma katkı sağlama ihtiyaçları öne çıkmaktadır. Profesyonel hayatta doğrudan çalışmak için fiziksel kapasitelerinin yetmeyeceğinin farkında olan yaşlılar tecrübe ve bilgilerini aktif olarak kullanabilecekleri fırsatların özlemini çekmektedirler.

"Yaşlılık bir avantaj da olabilir. Yaşlılık bana göre avantajdır çünkü yaşlı bireyin bilgisi ve tecrübesi vardır ve böylelikle gençlere yol göstericilik yapabilir. Birey kenara atılan bir yaşlılık dönemi geçiriyorsa yaşlılık bir dezavantaja dönüşür." (Erkek, 85 yaş, Vakıf)

"Ben 63 yaşındayım. Belli bir hayat tecrübem var, iş tecrübem var. Belki de ömrümün en verimli olabilecek zamanım fakat hastalığım nedeniyle kullanamıyorum maalesef. Çalışabilmem mümkün değil. Keşke hayat ve tecrübemi, bilgi birikimimi kullanabileceğim fiziksel kapasiteme uygun alanlar olsa." (Erkek, 63 yaş, Özel)

Huzurevi sakinleri için düzenlenen psikososyal destek aktivitelerinde uygulayıcının yaklaşımının katılımcıyı olumsuz etkileyebileceği gözlemlenmiştir. Psikososyal etkinlik uygulayıcılarının esnek davranabilmesinin ve katılımcılara olumlu geri dönütler vermesinin önemli olduğu görülmüştür.

"Psikologla beraber etkinlikler yapılıyor ama ben katılmak istemiyorum. Boyamaya bir kere katıldım. Boyayı düzgün yapmamız için zorladılar, hoşuma gitmedi." (Kadın, 79 yaş, Özel)

Huzurevlerinde kalan sakinlerin özellikle el işleri, halı yapımı, boyama, resim ve sanat etkinliklerinden keyif aldıkları görülmüştür. Ayrıca müzisyenlerin, saz heyetlerinin ve ressamların kurumlarını ziyaret ederek etkinlikler yürütmelerini de arzu etmektedirler. Bu tür etkinlikler yaratıcılıklarını beslediği ve etkileşim sağladığı için yaşamlarına olumlu katkı yapmaktadır.

"Mesela halı yaptık, bu tip aktiviteler insanın stresini alıyor. Şarkı günleri yapılabilir. Ressamlara ulaşıp resim günleri yapılabilir. Bizim yaştakilerin iyiliği için ne kadar güzel bir şey. Bizim için bulunmaz bir nimet." (Kadın, 68 yaş, Devlet)

Yaşlı Hakları ve Gereksinimler

Yaşlılardan bazılarının maddi sıkıntılar sebebiyle sağlık ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamakta zorlandıkları görülmüştür. Kendi ayaklarının üzerinde durabilecek ekonomik gücü elde etmekte zorlandıkları ve hem temel sağlık ihtiyaçlarını hem de sosyal ihtiyaçlarını karşılayabilmek için desteğe gereksindikleri bulunmuştur.

“Sağlık sıkıntılarımızla ilgili büyük problemler geliyor, hastanelerden randevu alınamıyor, ilaçlar pahalı duruma geldi. Dolayısıyla ekonomik sıkıntılar başta geliyor. Paramızı sağlık ihtiyaçlarımız için tuttuğumuzdan dolayı sosyal ihtiyaçlara para harcayamıyoruz. Dolayısıyla yaşlanmanın getirdiği sıkıntıları çözebilmemiz için mutlaka organize yardım gerekiyor. Bu yardımı da devletin vermesi lazım.” (Erkek, 85 yaş, Vakıf)

“Bir ülkede yaşlı haklarının mevcudiyetinden söz edebilmemiz için orada yaşlıların diğer vatandaşlara tanınan her hakkı eşit olarak alabilmeleri, istediği zaman istediği yere gidebilmeleri, istediği yerde tatil yapabilmeleri, tatil yapamasa bile dostlarıyla gezilere katılabilmeleri, ekonomik gücü olması ve kimseye muhtaç olmadan - başkasına muhtaç olmak insana ağır geliyor- yaşayabilmeleri gerekiyor.” (Erkek, 85 yaş, Vakıf)

Demans ve alzheimer hastası yaşlıların hukuki mağduriyetlere savunmasız kalabildikleri belgelenmiştir. Bu durumdaki yaşlıları hukuki açıdan savunacak ve koruyacak komisyonların ve yetkili avukatların gerekli olduğu bulunmuştur. Kişilerin haklarını korumak ve ihmal ya da istismardan zarar görmelerini engellemek için bu konuda başvurulabilecek dernek ya da komisyonların oluşturulmasına ihtiyaç vardır. Bu kurumların yaygın biçimde duyurulması ve tüm vatandaşların erişimine açık olması sağlanmalıdır.

“Yaşlı haklarının korunması işi hukuki biraz da. Bu kurumda bizim üç tane avukatımız var. Mesela demanslı bir kadının kirada bir evi var ama kiracısıyla bağlantısı kopmuş. Şimdi onun hakkını kim koruyacak? Yaşlı hakları komisyonu gibi bir sistem kurulması gerekiyor. Bu tip problemleri yukarıdan denetleyecek, devlet adına yöneten bir kurum olması lazım.” (Erkek, 85 yaş, Vakıf)

İhtiyaç Analizi: Sosyal Hizmet Uzmanları

Çalışma Deneyimi

Huzurevlerinde çalışan birçok uzmanın mezun olduktan hemen sonra herhangi bir eğitim almaksızın çalışmaya başladıkları gözlemlenmiştir.

Buna istinaden uzmanların mezun olduktan sonra huzurevlerinde yaşlılarla çalışmaya adapte olabilmeleri için eğitim ve süpervizyona gereksinim duydukları görülmüştür.

"Biz huzurevi çalışanlarına biraz daha fazla eğitim vermeleri gerektiğini düşünüyorum. Ben bu alana başladığımda hiç kimseden destek almadan direkt bu işin içerisine girdim. Herhangi bir oryantasyon alabileceğim ya da destek alacağım kimse olmadı. Online eğitimler, bire bir toplantılar, sertifikalar ve eğitimler olmalı." (Kadın, 13 ay, Özel)

Huzurevlerinde çalışmanın sosyal hizmet uzmanları için duygusal ve psikolojik açıdan zorlayıcı olabildiği gözlemlenmiştir. Sosyal hizmet uzmanlarını psikolojik olarak destekleyecek hizmetlerin ve kurum içi uygulamaların gerekli olduğu görülmüştür. Özellikle uzmanların psikolojik sağlamlılığını artıracak süpervizyona/uygulamalara gereksinim vardır.

"Moral ve motivasyonunuzu artırıcı, profesyonel anlamda duygu boşaltımı sağlayıcı, bizleri rahatlatıcak eğitimler verilmesi gerek. Bazen çok yoğun şeyler yaşayabiliyoruz ve biz de ister istemez bir duyguyla yükleniyoruz. Bizim de psikososyal desteğe ihtiyacımız var" (Kadın, 1 yıl, Devlet)

Yaşlı Hakları ve Gereksinimleri

Yaşlılara yönelik hizmet geliştiren uzmanların, yaşlıların ihtiyaçlarını doğrudan yaşlılarla iletişim kurarak ve kişiler arası farkları göz önünde bulundurarak belirlemeleri gerektiği sosyal hizmet uzmanları tarafından vurgulanmaktadır. Ayrıca yaş ayrımcılığı ve tek tipleştirme davranışlarından özellikle kaçınılması gerektiğini belirtmektedirler.

"Yaşlılara yaş ayrımcılığı yapılmaktadır, öncelikle bunun yapılmasından vazgeçilmelidir. Yaşlılar, homojen değil heterojen bir grup olarak değerlendirilmeli. Yaşlı grubun sorunları araştırılarak hizmet verilmeli, araştırmalardan elde edilen istatistiklerden yararlanılmalı ve yaşlılarla ilgili hizmet sürecine alan dışı değil, bu alanda uzmanlaşmış kişiler dahil edilmeli." (Kadın, 6 yıl, Devlet)

Özel huzurevlerinin aylık ücretleri emekli maaşından yüksek kalmaktadır. Dolayısıyla yaşlıların huzurevi taleplerini karşılayacak oranda devlet huzurevlerinin varlığı önem arz etmektedir. Devlet huzurevlerine konaklama başvurusu yapan yaşlıların zaman zaman kurumlardaki kota sınırları sebebiyle uzun süreler beklemek zorunda kaldıkları görülmüştür.

“Yaşlıların emekli maaşı özel huzurevlerinin ücretlerini karşılamaya yetmiyor. Maalesef özel sektör bu şekilde. Yaşlıların özel huzurevlerine erişimi maddi sıkıntılardan dolayı kısıtlı kalmaktadır.” (Kadın, 4 yıl, Özel)

Toplumda huzurevlerine karşı olumsuz önyargıların olması yaşlıların huzurevlerini tercih etmemesine sebebiyet vermektedir. Toplumda dolaşan olumsuz önyargılar yaşlıların uzman kurumlarda aslında evde alacağından daha iyi bir bakıma ulaşmasının önüne geçmektedir.

“Yaşlıların bakımevinde kalmasına yönelik çok önyargı olabiliyor. Halbuki evini bırakmak istemeyen, kendi evinde kalan yaşlılar, bakımevindeki yaşlılara kıyasla daha büyük bir risk altında olabilirler. Mesela kendi haline bırakıldıklarında uyumaya meyilli olabiliyorlar, beslenmelerine yeterince dikkat edemeyebiliyorlar ya da sosyalleşme imkanından mahrum kalabiliyorlar.” (Kadın, 3 yıl, Özel)

Toplumdaki her bir bireyin fiziksel, sosyal ve psikolojik olarak yaşlılık dönemine hazırlıklı olabilmesi için çalışmalar yapılması sosyal hizmet uzmanları tarafından önemsenmektedir. Yaşlılık henüz başlamadan önce bireylerin, bu dönemi daha mutlu ve aktif geçirebilmeleri için uzmanlar tarafından programlar geliştirilmelidir.

“Şu an genciz ama yarın biz de yaşlanacağız. Yaşlılık dönemine girmeden önce zihnen kendimizi buna hazırlamamız gerekiyor. Bireylerin yaşlılıklarına hazırlanması, kendilerini karşılayabileceği sorunlar karşısında güçlendirmesi ve başa çıkma mekanizmalarını aktifleştirmeleri için önceden eğitimler planlanabilir. Özellikle yaş ilerledikçe kişiyi mental ve fiziksel gerilemeden koruyacak hobiler belirlenip erkenden uygulanmaya başlanabilir. Bu ileri yaşta kişilere avantaj olarak geri döner.” (Kadın, 1 yıl, Devlet)

Yaşlıların hakları konusunda bilgilendirilmeleri gerekmektedir. Yaşlıların ücretsiz destek alabileceği kurum ve kuruluşları yakından tanımaları ve kolayca başvurabilmeleri onları sosyal ve psikolojik açıdan daha güçlü kılacaktır. Ücretsiz hizmetlerin yetersiz kaldığı alanlar belirlenmeli ve bu karşılanamayan ihtiyaçlara cevap verecek yeni ve ulaşılabilir hizmetler geliştirilmelidir.

“Yaşlı hakları yeterince bilinmiyor. Yasal danışmanlık, vesayet sistemi, miras ve nafaka konularında yaşlılarımızın hakları var ama çoğu bilmiyor. Mesela aile yardımı, toplumsal destek, gelir desteği ve ücretsiz seyahat hakları var. Çoğu sakın bilmiyor. Yaşlılara hizmet merkezleri, yaşlı dayanışma merkezleri ve evde bakım hizmetleri konusunda yaşlılar bilgilendirilebilir. (Kadın, 1 yıl, Devlet)

Yaşlıları sosyal, kamusal ve profesyonel hayatta ayrımcılıktan korumak için toplumsal fark yaratacak farkındalık çalışmaları yürütülmesi gerektiği bulunmuştur. Yaşlılık öncesinde, ileride karşılaşılabilecek hukuki sorunlara karşı danışmanlık hizmetlerinin sağlanabilmesi önemlidir. Mal varlığının yönetimi, bireyin yaşamını sürdürmesine olanak tanıyacak gelirinin korunması için bilgi/danışmanlık verilmesi, geleceğinin güvence altına alınması sağlanmalıdır.

“Toplumda farkındalık yaratmak için yaşlı nüfusun arttığına yönelik farkındalık projeleri, kampanyaları ve seminerleri düzenlenebilir. Yaşlarından dolayı istihdamda, sosyal ilişkilerde ve hizmet alanında ayrımcı davranışlara maruz kalmamaları için toplumun bu olumsuz tutumlardan uzaklaşması için çalışmalar yapılabilir.” (Kadın, 1 yıl, Devlet)

Psikososyal Destek

Yaşlıların sağlık sorunlarının baskın gelmesi sebebiyle psikososyal ihtiyaçlarının ihmal edildiği bulunmuştur. Temel sağlık ihtiyaçlarının yanında sosyal ve psikolojik ihtiyaçların önemine dikkat çekilmesi gerekmektedir.

“Aileler buraya ziyarete gelince sağlık sorunları nasıl diye sorarlar ama kimse morali keyfi yerinde mi diye sormaz. Kurumlarda kalan yaşlılar için psikososyal destek sağlayacak aktivitelerin ne kadar önemli olduğunun bilincinde değiller diye düşünüyorum. ” (Kadın, 6 ay, Vakıf)

Huzurevlerinde uygulanacak psikososyal destek aktivitelerinin geliştirilmesi için huzurevi çalışanlarının desteğe ihtiyaç duyduğu bildirilmiştir. Sosyal hizmet uzmanlarının genelde anaokulu seviyesinde uygulanan etkinlik ve aktiviteleri kullandıkları görülmüştür. Özel olarak yaşlıların psikososyal ihtiyaçları için tasarlanmış aktivitelerin yaygınlaşması gerekmektedir.

Yaşlıların sohbet etmeye, kendilerini ve yaşanmışlıklarını anlatmaya yönelik duydukları ihtiyaç sosyal hizmet uzmanları tarafından vurgulanmaktadır. Kurumlarda çalışan sosyal hizmet uzmanları kurumun bütün sakinleriyle derinlemesine muhabbet etmeye özen gösterebilirler de vakit kısıtlılığı sebebiyle her zaman çok fazla vakit ayıramamaktadırlar.

Huzurevlerini ziyaret edip yaşlılarla muhabbet ederek kişilerin hayatında olumlu iz bırakacak uzmanlar ya da gönüllüler bu ihtiyaca merhem olabilir.

“Yaşlılar sohbet etmeyi, beraber müzik dinlemeyi ve onlara güler yüzlü olunmasını çok seviyorlar. Onlara zaman ayırmak onlar için bambaşka bir evren oluşturuyor.” (Kadın, 1 yıl, Özel)

Sosyal hizmet uzmanları yaşlanmada jenerasyonlar arası farklar oluşabileceği konusunda gelecek nesillere yönelik hizmet geliştirecek uzmanları uyarmaktadır. Y ve Z kuşakları yaşlandığında gezmeye, farklı sosyal ve sanatsal etkinliklere katılmaya büyük gereksinim duyabilirler. Gelecek yıllarda kurumların bu tip ihtiyaçları karşılamaya hazırlıklı olmaları gerekir.

“Bizim neslimiz yaşlandığında huzurevlerinde kalırsa dışarı çıkmaya daha fazla ihtiyaç duyulabilir çünkü biz gezerek, tiyatrolara, sinemalara, konserlere giderek büyüyoruz. O yüzden yaşlandığımızda da sosyalleşmeye çok ihtiyaç duyacak bir nesil olduğumuzu düşünüyorum. O yüzden bir huzurevinde hiçbir şey yapmadan dışarı çıkmadan yaşamının çok zor olacağını düşünüyorum ileride bizler için.” (Kadın, 6 ay, Vakıf)

Kurumsal Özellikler ve Gereksinimler

Hem özel hem de devlet kurumlarının maddi desteğe ihtiyaç duyduğu bulunmuştur. Kurumlar arzu ettikleri nitelikte bir hizmet verebilmek için ekonomik desteğe ihtiyaç duymaktadırlar. Psikososyal açıdan sakinlerini destekleyebilmek ve farklı aktiviteler yürütebilmek için servis aracı ve malzeme desteğine ihtiyaçlarının olduğu belirtilmiştir.

“Bütçe konusunda sıkıntımız oluyor. Devletin kuruluşu olduğumuz için kaynak sıkıntımız var. Bunun için de gönüllü kurum ve kuruluşların desteğini istiyoruz. Bağış miktarı arttıkça daha fazla kişiye ulaşma imkanımız artacak. Aktif yaşlanmaya yönelik personelimiz var. Nitelikli personelimiz var. Vizyon, bilgi, deneyim, motivasyon, bunların hepsi var. Ama projelerimizde bizi engelleyen tek şey maddi yetersizlik.” (Kadın, 1 yıl, Devlet)

“Psikososyal destek sağlarken malzeme temini konusunda büyük sıkıntı yaşıyoruz. Yaşlıları aktiveştirmek, bilişsel olarak gerilemelerine engel olmak, onları sosyalleştirmek için yapılan çalışmalar malzeme gerektiriyor. Yaşlıların aktif olarak hayatta yer alabilmeleri için bizlerin birtakım etkinlikler, faaliyetler sağlaması gerekiyor ama bunun için de kaynaklarımız yetersiz.” (Kadın, 1 yıl, Devlet)

Huzurevlerine taşınan yaşlılar için özellikle evlerinden ve sosyal çevrelerinden ayrılmanın zorluk oluşturduğu bildirilmiştir. Bu zorluğun önüne geçmek için evde destek/bakım hizmetleri geliştirilebilir. Ayrıca kurumlarda yaşlıların kendi evlerinde gibi hissedebilmeleri ve aktif sorumluluk alabilmeleri için arzu eden yaşlılara kendi yemeklerini kendilerinin pişirebilmesi için ortam sağlanabilir.

“Yaşlılar kurumlara geldiklerinde bütün ömürlerini geçirdikleri o sosyal alandan uzaklaşmış oluyorlar. Bu durumun yarattığı olumsuzluğu önlemek için ev tipli kurumlar oluşturulabilir. Bungalov tarzı alanlar yapılabilir ya da kendileri evlerindeymiş gibi yaşayacakları tür kurumlar inşaa edilebilir. Mesela çoğu kurumda personel yemek yapıp dağıtır ama yaşlılar kendi yemeklerini yapmayı özlüyorsa kendi yemeklerini yapabilecekleri mutfak alanı oluşturulabilir.” (Kadın, 1 yıl, Devlet)

“İleride kendi ev ortamımızdan ayrılmadan, sosyal ortamımızdan kopmadan yaşitlarımızla bir araya gelebileceğimiz merkezlerde toplu olarak hizmet alabileceğimiz kurumlar yapılmalı. Mesela bizi kendi evimizden alacaklar, götürecekler, herkes o gün içerisinde eğlenecek, aktivitesini yapacak sonrasında herkesi kendi evine geri bırakacaklar. Kimse ne yalnız kalacak ne de kendi evinden kopacak. Yaşlının hem ev ortamından kopmadığı hem de aktif ve hareketli bir yaşama devam edebildiği bir ortam sağlanmalı.” (Kadın, 14 yıl, Devlet)

Devlet kurumlarında yaşlılar toplu odalarda kalmaya mecbur kalıyorlar. Tanımadıkları insanlarla aynı odada kalmak istemeyen yaşlılar için devlet huzurevlerinde tek kişilik oda imkanı yaratılabilir.

“Devlet kurumlarında yaşlılar, insanlar kardeşleriyle bile anlaşamazken, toplu odalarda hiç tanımadığı birileriyle kalmaya mecbur oluyorlar. Bu yüzden tek kişilik oda istiyorlar.” (Kadın, 1 yıl, Vakıf)

Huzurevi yönetmeliklerinde huzurevlerinde yaşlıların psikososyal açıdan yeterli ölçüde desteklenmelerini zorunlu kılacak kurallar olmalı. Zorunlu sosyal hizmet uzmanlarının sayısının artırılması, eğitimlerin yapılması huzurevlerindeki psikososyal hizmetlerin niteliğini destekleyecek bir yöntem olabilir.

“Kurumumuzda 45 sakinimiz var, ben tek başıma çalışıyorum. Her gün 45 kişiyle konuşuyorum ama bazen yetişemediğim için işimi yarıda bırakmam gerekiyor.” (Kadın, 1 yıl, Vakıf)

Huzurevlerini denetleyen resmi ekipler, kurumlarda fiziksel şartlar kadar psikososyal şartları da denetlemelidir. Bu ekiplerde yer alacak uzmanların kurumdaki psikososyal şartları değerlendirebilecek formasyona sahip olması gerekir.

“Yönetmelikler hizmetlerin kalitesi yerine binanın görüntüsüne ve fiziksel özelliklerine odaklanıyor. Bakanlık denetlemeye geldiğinde bir yaşlının odasına girip, 'Nasılısınız? Memnun musunuz?' diye sormuyor. Bu incelemeleri yapanlar, kurumun fiziksel olarak iyi olduğunu gördüğünde denetimi bitti sayıyorlar. Yani mevzuatın artık değişmesi gerekiyor.” (Kadın, 1 yıl, Vakıf)

Pandemi ve ekonomik kriz huzurevlerinin işleyişini olumsuz etkilemiştir. Yaşanan fiyat artışları, ülkenin ekonomik koşulları yaşlıların hizmetlere erişimini kısıtlamaktadır. Sosyal hizmet uzmanları bu olumsuz değişikliklerin pandemi ile beraber başladığını fakat pandemi bittikten sonra da devam ettiğini vurgulamaktadır.

“Yaşlılara sunabildiğimiz hizmet kalitesinde pandeminin ardından büyük bir değişiklik oldu. Pandemiden önce yaşlıları gezilere götürebiliyorduk. İnsanların kendilerini daha iyi hissetmelerine katkı sağlayan bu tip etkinlikler ve geziler pandemi döneminde tamamen kayboldu. Yaşlıların kurumdan çıkıp toplu alanlarda birlikte vakit geçirmelerini sağlayacak aktiviteler maalesef maddiyata dayanıyor. Bu bu tür aktivitelere özellikle pandemi ve ekonomik kriz nedeniyle son vermek zorunda kaldık. Sadece yemek, barınma ve temel ihtiyaçlar karşılanıyor, sosyal aktiviteler ise maalesef mümkün değil. Bu nedenle yaşlılar için de çok zorlu bir dönem yaşanıyor şu anda.” (Kadın, 1 yıl, Dernek)

Pandeminin yaşlıların davranışları üzerinde kalıcı bir etkisi olmuştur. Yaşanan salgın hastalık döneminin ardından yaşlılar odalarında, kurumun sunduğu sosyal imkanlardan uzak bir şekilde tek başlarına kalmaya alışmışlardır. Pandeminin yaşlıların davranışları üzerindeki etkileri daha detaylı araştırılmalı ve yarattığı olumsuzlukları tamir etmek için projeler yürütülmelidir.

“Fiziksel etkinlikler açısından pandemi nedeniyle zorluklar yaşanıyor. Yaşlılar odalarından çıkmamaya alışmış durumdadılar ve koridora bile nadiren çıkıyorlar. Bu nedenle sosyal ilişkileri de olumsuz etkileniyor.” (Kadın, 1 yıl, Dernek)

Fatma Betül KESİCİ

(Proje Gönüllüsü)

Gönüllü olmak, topluma fayda sağlamak, üretmek, çabalamak benim için hayatın vazgeçilmez bir parçası. Gönüllü olduğça kendimi daha da geliştirdiğimi, daha huzurlu hissettiğimi fark ettim. Hem kendimin hem de karşı tarafın fayda edineceği harika bir serüven gönüllü olmak. Harita 65 + projesi de bu serüvenlere yenisini eklediğim harika bir yolcuktu. Projeyi sosyal medyada ilk gördüğümde içinde bulunmam gerektiğini düşünmüştüm. Yaşlı bireyleri konu alan projelerin az olması, hizmetlerden çoğu bireyin haberdar olmaması ve benim böyle güzel bir işe katkı sağlayacak olmam beni çok heyecanlandırdı. Ne kadar doğru bir yerde olduğumu ilk tanışma toplantımızda anladım. Orada ekip olmak, birbirimizi tanımak, gönüllü olmak gibi konuları yaşayarak tekrar deneyimledim. Hayatım boyunca unutamayacağım aşırı keyifli geçen toplantı sonrasında proje için büyük bir motivasyon toplamıştım.

İlerleyen zamanlarda yaşlı bireylerle görüşme yapmak gibi çok güzel bir deneyim daha edindim. Anladım ki bize ihtiyacı olan, çoğu şeyden haberi olmayan birçok insan var. Her görüşmeden çıktığımda proje sonunda elde edeceğimiz çıktıların ne kadar faydalı olabileceğini düşünüp mutlu olmuştum. Bunun yanında harita 65+ bana daha önce deneyimlemediğim alanları keşfetme fırsatı sundu. Sosyal medya gönderisi için araştırma hazırlamak ve bunu bir sosyal medya içeriğine çevirmek benim için yepyeni bir alandı. Daha önce yapmadığımı belirtmeme rağmen yanımda durup bana güvenen koordinatörlerime ve ekip arkadaşlarıma sahip olduğum için de kendimi şanslı hissediyorum. Yaptığımız süpervizör toplantıları, uzman kişilerden aldığımız geri dönüşler ışığında bu projeyi dolu dolu tamamladığımızı düşünüyorum. Eşsiz bir yolculuğun sonu olsa da bana kattığı deneyimler sayesinde yeni yolculuklara da bir adım Harita 65+. İyi ki bu ekiple çalışma fırsatı yakaladım, iyi ki Harita 65+!

Sara BALIK

(Proje Gönüllüsü)

Gönüllülük yaptığım temalardan farklı bir grupla çalışacak olmak beni oldukça heyecanlandırmıştı. Böylelikle mülakat yapacağım yaşlı bireyle görüşmenin nasıl olacağına dair biraz da endişelerim vardı. Öncesinde böyle bir deneyim olmaması beni hem heyecanlandırdı hem de endişelendirdi. Fakat Hacer Hocamızın mülakatlar başlamadan önce bize verdiği eğitimler sayesinde bu hislerin yerini pozitif düşünceler aldı. Görüşmemi yaparken, görüşmecinin deneyimleri ve hayat tecrübelerini dinlemek oldukça etkileyiciydi. Farklı bir yolculuğa çıkmış gibiydim. Bambaşka hayatların ve bakış açıların olduğu, bunu dile getirirken ki heyecanı, o anı bir daha yaşamış olması benim de hiç yaşamamış olmama rağmen tanıklık edebilmeme imkân sağladı. Hiç unutamayacağım güzel anlara şahit oldum. Böylesine güzel hisleri yaşayabilmeme ve böyle değerli bir içeriğe sahip bir projede yer almak benim için mutluluk verici.

Hamide Yeşildal

(Proje Gönüllüsü)

Bu güzel projede yer aldığım ve ufak da olsa bir faydam olduğu için çok mutluyum. Oryantasyon gününden son güne kadar ekip motivasyonunu yüksek tutmaya çalışan, her zaman anlayışlı ve ilgili olan proje sorumluları iyi ki varlar. Proje hakkında bilgi sahibi olduğumda çok faydalı olacağını düşünmüştüm ama saha görüşmelerinde benim için daha da anlamlı hale geldi. İlk görüşmemde heyecanlı ve biraz gergindim ama başladıktan sonra çok keyifli bir deneyim oldu benim için. Projede yer almış olmak yaşlılık, yaşlanma, sosyal hizmet, sivil toplum gibi konularda farklı bakış açıları geliştirmeme olanak sağladı. Harita 65+ ile toplumdaki özellikle yaşlılar yönelik daha önce fark etmediğim, üzerine düşünmediğim eksiklikleri görmüş oldum, bu eksikliklerden bazılarına cevap olacağını bilmek de güzel. Bu sebeple gönüllü olduğum için kendimi şanslı hissediyorum.

Melike AKMAN

(Proje Gönüllüsü)

Heyecanla gönüllü olduğum Harta 65+ projesinin sonuna yaklaşmak ben her ne kadar üzse de bana verdiği katkılardan dolayı çok mutlu hissediyorum. Proje kapsamında huzur evinde görüşme yaptığım yaşlı insanları dinlemek, onların duygularını anlamak ve onlardan görüşme sonunda tekrar gelecek msn? Bz unutmayın sözcükler ben en çok etkileyen şeyler oldu. Proje kapsamında öğrendiğim çok şey oldu. Yaşlıların psikososyal destek konusunda bilgisi olmasa bile öğrenme isteklerinin olduğunu da gördüm. Psikososyal desteğin önemini de tekrardan aklıma kazıdım diyebilirim. Günde hiç aklımıza gelmeyecek en ufak şeylerin bile onları ne kadar etkilediğini, bu konu hakkında uzun zaman düşünüp karar verdiklerini de anlattılar. Onların da daha önce genç olup bizim gibi her şeyi istedikleri gibi yaptıklarını ama zaman geçtikçe ellerinden gelmediklerini ve keşke yeniden genç hissetmek istiyorum dediklerinde gençliğimin kıymetini tekrar anladım ve bu zamanları en iyi şekilde değerlendirmek istediğimin farkında vardım. Projenin bana kattığı binlerce şey arasında aklıma gelen en ufak şeyler bunlar oldu. Projede beraber çalıştığım ekip arkadaşlarıma ve sizlere çok teşekkür ederim.

Esmâ Hande GÜLHAN

(Proje Koordinatörü)

Harita65+ projesi kapsamında İstanbul'un dört bir yanındaki bir çok huzurevini ziyaret etme şansı bulduk. Her bir ziyaretimizde huzurevi sakinlerinin ve sosyal hizmet çalışanlarının hayatlarına dokunduğumuzu hissettim. Gerçekleştirdiğimiz görüşmelerde bu kişilerin hayat ve iş tecrübelerine şahitlik ettik, ihtiyaçlarını ve taleplerini bu rapora taşıdık. Katılımcılarımızın iş ve hayat tecrübelerinin dinlenmesinden, kaydedilmesinden ve önemsenmesinden ne kadar hoşnutluk duyduklarını her bir görüşmede gözlemledik. Proje sayesinde birbirinden değerli kuruma ve kişilere ulaşabildiğimiz için çok mutluyum. Umarım görüşmelerimizin çıktılarını oluşturan bu rapor Türkiye'de huzurevlerinde verilen hizmetlerin geliştirilmesine katkı sunacak.

EKLER

- 65 Yaş Üstü Bireyler için Bilgilendirilmiş Onam Formu
- Sosyal Çalışmacılar İçin Bilgilendirilmiş Onam Formu
- 65 Yaş Üstü Bireyler için Rehber
- Görüşme Sonrası Gönüllülerin Geri Bildirimi (Sosyal Çalışmacı)
- Görüşme Sonrası Gönüllülerin Geri Bildirimi (Yaşlı)
- Kurumlar için Sorular
- Sosyal Çalışmacılar için Rehber

Proje Koordinatörü Esmâ Hande Gülhan
Proje Danışmanı Dr. Öğr. Üyesi Hacer Nalbant

Yukarıda yer alan ve görüşmeden önce katılımcıya verilmesi gereken bilgileri okudum; katılmam istenen çalışmanın kapsamını ve amacını, gönüllü olarak üzerime düşen sorumlulukları anladım.

Bu koşullarda söz konusu çalışmaya kendi isteğimle, hiçbir baskı ve telkin olmaksızın katılmayı kabul ediyorum.

Tarih:

Görüşmecinin:

Adı – Soyadı:

E-posta:

Telefon:

İmzası:

Katılımcının:

Adı – Soyadı:

E-posta:

Telefon:

İmzası:

Veli veya Vasisin:

Adı – Soyadı:

E-

posta:

Telefon:

İmzası:

65 YAŞ ÜSTÜ BİREYLER İÇİN BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

AgeSA Hayat ve Emeklilik tarafından, Sivil Toplum için Destek Vakfı koordinasyonu ile hayata geçirilen Her Yaşta Fonu'nun desteğiyle Birey ve Toplum Ruh Sağlığında İZ Derneği'nin yürüttüğü Harita65+ Projesine sizi davet ediyoruz. Bu projenin amacı sosyal-psikososyal destek hizmetlerine erişimi olan 65 yaş üstü bireylerin ve hizmet sağlayıcı sosyal çalışanların durumunu/ihtiyaçlarını tespit etmek; savunuculuk çalışmaları yoluyla yaşlı haklarına dikkat çekmektir. Destek hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve kapsayıcı bir yaklaşım geliştirilmesine katkı sunmak da öncelikleniyor. Proje kapsamında sizden istenen, bir kez olmak üzere yaklaşık 30-40 dakika zamanınızı ayırarak proje ekibimizde yer alan gönüllümüzle görüşme yapmanızdır. Yapılan görüşmelerde elde edilen bilgiler rapor oluşturmak için kullanılacak olup kişisel bilgileriniz gizli tutulacaktır. Gerçekleştirilecek yüz yüze görüşmede elde edilen bilgilerin 65+ İhtiyaç Analizi Raporu'nda kullanılması için ses kaydı alınacaktır. Hem görüşmeci hem de görüşme yapılan kişi olarak sizin bilginiz ve onayınızla kayıt altına alınan görüşme 2023 yılı sonunda proje koordinatörü tarafından silinecektir.

Bu projeye katılmak tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Çalışmanın amacına ulaşması için sizden beklenen, soruları içtenlikle cevaplamandır. Bu formu okuyup onaylamanız, projeye katılmayı kabul ettiğiniz anlamına gelmektedir.

Eğer projenin amacıyla ilgili verilen bu bilgiler dışında şimdi veya daha sonra daha fazla bilgiye ihtiyaç duyarsanız proje koordinatörüne şimdi sorabilir ya da cagla.cempel@birizderneği.org e-posta adresi ve 0538 095 28 84 numaralı telefonda ulaşabilirsiniz.

SOSYAL ÇALIŞMACILAR İÇİN BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

AgeSA Hayat ve Emeklilik tarafından, Sivil Toplum için Destek Vakfı koordinasyonu ile hayata geçirilen Her Yaşta Fonu'nun desteğiyle Birey ve Toplum Ruh Sağlığında İZ Derneği'nin yürüttüğü Harita65+ Projesine sizi davet ediyoruz. Bu projenin amacı sosyal-psikososyal destek hizmetlerine erişimi olan 65 yaş üstü bireylerin ve hizmet sağlayıcı sosyal çalışanların durumunu/ihtiyaçlarını tespit etmek; savunuculuk çalışmaları yoluyla yaşlı haklarına dikkat çekmektir. Destek hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve kapsayıcı bir yaklaşım geliştirilmesine katkı sunmak da öncelikleniyor. Proje kapsamında sizden istenen, bir kez olmak üzere yaklaşık 40-50 dakika zamanınızı ayırarak proje ekibimizde yer alan gönüllümüzle görüşme yapmanızdır. Yapılan görüşmelerde elde edilen bilgiler rapor oluşturmak için kullanılacak olup kişisel bilgileriniz gizli tutulacaktır. Gerçekleştirilecek yüz yüze görüşmede elde edilen bilgilerin 65+ İhtiyaç Analizi Raporu'nda kullanılması için ses kaydı alınacaktır. Hem görüşmeci hem de görüşme yapılan kişi olarak sizin bilginiz ve onayınızla kayıt altına alınan görüşme 2023 yılı sonunda proje koordinatörü tarafından silinecektir.

Bu projeye katılmak tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Çalışmanın amacına ulaşması için sizden beklenen, soruları içtenlikle cevaplamandır. Bu formu okuyup onaylamanız, projeye katılmayı kabul ettiğiniz anlamına gelmektedir.

Eğer projenin amacıyla ilgili verilen bu bilgiler dışında şimdi veya daha sonra daha fazla bilgiye ihtiyaç duyarsanız proje koordinatörüne şimdi sorabilir ya da cagla.cempel@birizderneği.org e-posta adresi ve 0538 095 28 84 numaralı telefonda ulaşabilirsiniz.

Proje Koordinatörü Psikolojik Danışman Çağla Cempel

Proje Danışmanı Dr. Öğr. Üyesi Hacer Nalbant

Yukarıda yer alan ve görüşmeden önce katılımcıya verilmesi gereken bilgileri okudum; katılmam istenen çalışmanın kapsamını ve amacını, gönüllü olarak üzerime düşen sorumlulukları anladım.

Bu koşullarda söz konusu çalışmaya kendi isteğimle, hiçbir baskı ve telkin olmaksızın katılmayı kabul ediyorum.

Tarih:

Katılımcının:

Görüşmecinin:

Adı – Soyadı:

Adı – Soyadı:

E-posta:

E-posta:

Telefon:

Telefon:

İmzası:

İmzası:

65 YAŞ ÜSTÜ BİREYLER İÇİN GÖRÜŞME FORMU

AgeSA Hayat ve Emeklilik tarafından, Sivil Toplum için Destek Vakfı koordinasyonu ile hayata geçirilen Her Yaşta Fonu'nun desteğiyle birey ve toplum ruh sağlığında İZ Derneği'nin yürüttüğü Harita65+ Projesi için sizinle görüşmek istiyorum.

Projenin amacı sosyal-psikososyal destek hizmetlerine erişimi olan 65 yaş üstü bireylerin ve hizmet sağlayıcı sosyal çalışanların durumunu/ihtiyaçlarını tespit etmek; savunuculuk çalışmaları yoluyla yaşlı haklarına dikkat çekmektir. Destek hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve kapsayıcı bir yaklaşım geliştirilmesine katkı sunmak da öncelikleniyor.

Proje kapsamında görüşmeyi kabul ederseniz yaklaşık 30-40 dakika zamanınızı ayırmanızı ve benimle görüşme yapmanızı isteyeceğim.

Yapılan görüşmelerde elde edilen bilgiler rapor oluşturmak için kullanılacak olup kişisel bilgileriniz gizli tutulacaktır, elde edilen bilgiler 65+ İhtiyaç Analizi Raporu'nda kullanılacağı için ses kaydı alınacaktır.

TANIŞMA

- Benim adım ..... Bir İZ Derneği'nde gönüllü olarak görev yapıyorum. .... bölümünde öğrenciyim.

Siz de kendinizi tanıtır mısınız?

PSİKOSOSYAL DESTEK

- 1) Bulduğunuz kurum/katıldığınız programdan nasılduydunuz?
- 2) Katılmayane zamankarar verdiniz?
- 3) Ne zamandır bu program katılıyorsunuz? Kurumda katıldığınız psikososyal programdan bahsedermisiniz? Size ne gibi etkileri oldu?
- 4) Psikososyal destek sizin için ne ifade ediyor? Anlamını biliyor musunuz?
- 5) Psikososyal destek sağlayıcı kurumlar/merkezler var mı? (Hangileri olduğunu söyleyebilir misiniz?) Ne tür programlar var?
- 6) Yaş grubunuza yönelik sağlanan hizmetler biliyor mu?
- 7) Butür programlara her keserişebilir mi?
- 8) Cinsiyet, gelir durumu ya da yaşadığınız yer (şehir-kasaba vb) fark yaratır mı?
- 9) Mevcut hizmetlere erişim de en önemli tetkenne? Yaşlının/ailelerin tutum etkilimi?

YAŞLI HAKLARI VE GEREKSİNİMLER

- 10) İnsanlar kaç yaşına geldiğinde yaşlı deniyor? Herkes için aynı mı?
- 11) Kadınlar ve erkekler arasında yaşlanma açısından fark var mı?
- 12) Şu an bulunduğunuz yaşın avantajları ve dezavantajları var mı? Varsa nelerdir?
- 13) Yaş grubunuza yönelik ne gibi hizmetler oluşturulmalı? (Siz başka neler olmasını istersiniz) Yaş grubunuza yönelik verilen hizmetler nasıl geliştirilebilir/iyileştirilebilir?
- 14) Size göre yaşlı hakları nelerdir? Sizce bu haklar yeterince biliniyor mu?
- 15) Duyurulması için ne yapılabilir?
- 16) Yaşlılara yönelik hizmet geliştirenlere söylemek istediğiniz bir şey var mı?
- 17) Ailelere mesajınız var mı?
- 18) Konuştuğumuz konularla ilgili olarak bize söylemek istediğiniz, eklemek istediğiniz bir konu var mı?

KAPANIŞ

Bizimle konuşmak için zaman ayırdınız, teşekkür ederiz. Sizden aldığımız bilgiler gereksinimleri öğrenmek için çok yararlı olacak. Verilecek hizmetlerin düzenlenmesi için çalışan kişilere yol gösterici olacak.

(Katılımcıların soruları varsa yanıtlanması için görevlilere iletin. Soruları kaydedin)

Görüşme Sonrası Gönüllülerin Geri Bildirimi

Sosyal Çalışmacı ile Görüşme:

- 1)Görüşme kaç dakika sürdü?
- 2)Bilgilendirilmiş onamda herhangi bir sorusu oldu mu? İmza atmakla ilgili bir tedirginliği var mıydı?
- 3)Kendini tanıtmasını isterken yönlendirmeye ihtiyaç duyduunuz mu?
- 4)Genel olarak görüşme nasıl ilerledi?
- 5)Sorular yeterince açık mıydı? Katılımcının anlamadığı soru oldu mu?
- 6)Katılımcının görüşme yapmaya dair olumlu ya da olumsuz bir tutumunu sezdimiz mi?
- 7)Görüşme yaptığınız ortam uygun bir ortam mıydı? Neye ihtiyaç duyduunuz?
- 8)Görüşme öncesi ve sonrası değişen düşünceleriniz/beklentileriniz oldu mu? Olduysa bu düşünceler/beklentiler nelerdir?
- 9)Görüşmede neyi farklı yapmak isterdiniz?
- 10)Görüşme için söyleyeceğiniz 3 olumlu ve 3 olumsuz şey?

Görüşme Sonrası Gönüllülerin Geri Bildirimi

Yaşlı ile Görüşme:

- 1) Görüşme kaç dakika sürdü?
- 2) Bilgilendirilmiş onamı anladı mı? Herhangi bir sorusu oldu mu? İmza atmakla ilgili bir tedirginliği var mıydı?
- 3) Yaşlının görüşmenin ses kaydına alınmasına karşı tutumu nasıl oldu?
- 4) Kendini tanıtmalarını isterken yönlendirmeye ihtiyaç duyduunuz mu?
- 5) Genel olarak görüşme nasıl ilerledi?
- 6) Sorular yeterince açık mıydı?
- 7) Yaşlıda görüşme yapmaya dair olumlu ya da olumsuz bir tutum sezdimiz mi?
- 8) Görüşme sırasında yaşlının herhangi bir sağlık sorunu görüşmeyi etkiledi mi? Etkilediyse nasıl bir yol izlediniz?
- 9) Görüşme yaptığınız ortam uygun bir ortam mıydı? Neye ihtiyaç duyduunuz?
- 10) Görüşme öncesi ve sonrası değişen düşünceleriniz/beklentileriniz oldu mu? Olduysa bu düşünceler/beklentiler nelerdir?
- 11) Görüşmede neyi farklı yapmak isterdiniz?
- 12) Görüşme için söyleyeceğiniz 3 olumlu ve 3 olumsuz şey?

Kurumlara Sorulacak Sorular

Kurumun Adı:

Bulunduğu İlçe:

Görüşülen kişi:

(Görevi, çalışma süresi, yaş, meslek vd.)

1) Kaç yıldır faaliyet gösteriyorsunuz?

2) Kurumda ne tür hizmetler sağlıyorsunuz?

3) Kaç yıldır sosyal ve/veya psikososyal hizmetleri sağlıyorsunuz?

4) Kurumunuzda kaç yaşlı hizmet alıyor?

5) Kurumunuzda kaç çalışan var? (İdari birimler, sağlık, sosyal hizmet, temizlik, güvenlik)

6) Kurumunuzdaki kaç çalışan sosyal-psikososyal desteği sağlıyor?

7) Kurumunuzdan hizmet alan kişiler çoğunlukla hangi ilçeden başvuru yapıyor?

8) Kurumunuzda hizmet alan kişilerin yaş aralığı nedir?

9) Yaşlıların hizmet almak için ödediği ücret aralığı nedir?

10) Kurumunuzda hizmet alan yaşlıların maddi gelir düzeyi hangi aralıktadır? (Kendi gelirleri ya da aileleri)

11) Kurumunuzda hizmet alan yaşlıların cinsiyet oranı nedir? Bu oran bildiğiniz diğer kurumlarda nasıldır?

12) Kuruma kabul koşullarınız nelerdir? (Sağlık durumu, ruh sağlığı) Geçici olarak hizmet sunduğunuz bireyler oluyor mu?

13) Kurumunuza ait tanıtım broşürü, kitapçık, web sayfası var mı? Tanıtımınızı nasıl yapıyorsunuz?

14) Kurumda yaşayan bireylerin sağlık sorunları için ne tür bir uygulamanız var? (kurum doktoru, sevk)

*** Kurumda hizmet alan yaşlıların eşlik eden dezavantajları nelerdir? (engelli, psikolojik tanı, kimsesiz, şiddet mağduru kadın, mülteci, lgbti+...)

SOSYAL ÇALIŞMACILAR İÇİN GÖRÜŞME FORMU

AgeSA Hayat ve Emeklilik tarafından, Sivil Toplum için Destek Vakfı koordinasyonu ile hayata geçirilen Her Yaşta Fonu'nun desteğiyle Birey ve Toplum Ruh Sağlığında İZ Derneği'nin yürüttüğü Harita65+ Projesi için sizinle görüşmek istiyorum.

Projenin amacı sosyal-psikososyal destek hizmetlerine erişimi olan 65 yaş üstü bireylerin ve hizmet sağlayıcı sosyal çalışmacıların durumunu/ihtiyaçlarını tespit etmek; savunuculuk çalışmaları yoluyla yaşlı haklarına dikkat çekmektir. Destek hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve kapsayıcı bir yaklaşım geliştirilmesine katkı sunmak da öncelikleniyor.

Proje kapsamında görüşmeyi kabul ederseniz yaklaşık 40-50 dakika zamanınızı ayırmanızı ve benimle görüşme yapmanızı isteyeceğim.

Yapılan görüşmelerde elde edilen bilgiler rapor oluşturmak için kullanılacak olup kişisel bilgileriniz gizli tutulacaktır, elde edilen bilgiler 65+ İhtiyaç Analizi Raporu'nda kullanılacaktır için ses kaydı alınacaktır.

TANIŞMA

- Benim adım.....Biri ZDerneği'nde gönüllü olarak görev yapıyorum.....
..... bölümünde öğrenciyim.

- Sizden kendinizi tanıtır mısınız? Kaç yaşındasınız, hangi üniversiteden mezun oldunuz, mezuniyet yılınız nedir?

ÇALIŞMA DENEYİMİ

1) Kaç yıldır çalışıyorsunuz? Mesleğinizi seçerken sizin için hangi konular önemliydi?

2) 65 yaş üstü yaş grubuyla ne zamandır çalışıyorsunuz? Bu alanda çalışmaya başlamadan önce ayrı bir eğitim aldınız mı?

PSİKOSOSYAL DESTEK

3) Yaşlılar için psikososyal destek nedir? Yaşlılar üzerindeki etkisi hakkında ne düşünüyorsunuz?

4) Yaşlılara yönelik ne gibi hizmetler oluşturulmalı?

5) Yaşlılara yönelik psikososyal desteklerin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?

16) Toplumda farkındalık yaratmak için neler yapılabilir? Sizler bu konuda sorumluluk alıyor musunuz?

17) Sosyal politikaların belirlenmesi ve mesleki eğitimin planlanması konusunda ne düşünüyorsunuz?

18) Mesleki becerilerinizi tazelemek/geliştirmek için neler yapıyorsunuz? Ne tür olanaklar sağlanmalı?

19) Alandan birisi olarak bana (gönüllü) ve arkadaşlarıma bu alanda kendimizi geliştirmemiz için ne gibi öneriler vermek istersiniz?

20) Yaşlılarla çalışmanın size kazandırdıkları nelerdir?

21) Sorulan sorular dışında eklemek istedikleriniz, mutlaka bu konuya değinilmeli dediğiniz bir şey var mı?

KAPANIŞ

Bizimle konuşmak için zaman ayırdığınız, teşekkür ederiz. Sizden aldığımız bilgiler ve deneyimleriniz, hizmetlerin geliştirilmesi için çok yararlı olacak. Sizin gibi yaşlılarla çalışan kişilere yol gösterici olacak.

Sizin eklemek istediğiniz/söylemek istediğiniz başka bir şey var mı?

(Katılımcıların soruları varsa yanıtlanması için görevlilere iletin. Soruları kaydedin)

Harita 65+

Birey ve Toplum Ruh Sağlığında İZ Derneği - Bir İZ

 izbirakiyoruz.com
 birizdernegi.org
   [@birizdernegi](https://www.instagram.com/birizdernegi)
 bilgi@birizdernegi.org
 05306924749

